

Vilnius universitetas

Trauminės patirties įvertinimas psichotraumatologijoje

Evaldas Kazlauskas, Paulina Želvienė, Austėja Dumarkaitė
VU Psichotraumatologijos centras

SEMINARO KASMETINĖJE KLINIKINIŲ IR SVEIKATOS PSICHOLOGŲ KONFERENCIJOJE MEDŽIAGA, 2019

Planas

- Stresorius ir trauminis įvykis
- Traumų psichologiniai padariniai
- Trauminės patirties vertinimas

E. Kazlauskas, P. Želvienė. Trauminės patirties įvertinimas psichotraumatologijoje. Klinikinių ir sveikatos psichologų konferencija, Biržtonas, 2019 m. spalio 7 d.

Psichotraumatologijos centras
www.ptc.fsf.vu.lt

Center for Psychotraumatology

E. Kazlauskas, P. Želvienė. Trauminės patirties įvertinimas psichotraumatologijoje. Klinikinių ir sveikatos psichologų konferencija, Biržtonas, 2019 m. spalio 7 d.

 Vilniaus universitetas

Trauminis įvykis: susijęs su grėsme žmogaus gyvybei

Žmogaus padarytos traumos
Pvz., fizinis užpuolimas, seksualinė prievarta, smurtas šeimoje

Kiti įvykiai, katastrofos
Pvz., gamtinės katastrofos, technologinės nelaimės

E. Kazlauskas, P. Želviėnė. Trauminės patirties įvertinimas psichotraumatologijoje. Klinikinių ir sveikatos psichologų konferencija, Biržtonas, 2019 m. spalio 7 d.

 Vilniaus universitetas

Trauminė patirtis ir paplitimas

 PROCESAS MENA

Trauma research in the Baltic countries: from political oppression to recovery
Evelina Kazlauskas* and Paulina Želviėnė
Department of Social and Organizational Psychology, Vilnius University, Vilnius, Lithuania

The aim of this paper is to provide an overview of traumatic events which have affected Baltic countries – Lithuania, Latvia and Estonia, and to shed the spotlight on specific conditions in Lithuania which are of the greatest concern of the region. It will also cover the experience of victimization of the Baltic States in the context of European and global political events. The goal of this research is to provide a theoretical framework for the Baltic countries and identify the main areas of further research, methodology of studies and approaches to trauma research, specific studies and developments in the field of trauma research. The research is presented in the Baltic countries in this paper.

Tyrimų duomenimis trauminis įvykis (susijusius su netekimi, grėsme gyvybei, seksualine prievarta ir kitais pavojingais įvykiais) per gyvenimą patiria arba bina liudininkais nuo 70 iki 90 proc. bendros populiacijos asmenų.

Trauminės patirties paplitimas Lietuvoje, 70–75 proc. (Kazlauskas, Želviėnė, 2016)

E. Kazlauskas, P. Želviėnė. Trauminės patirties įvertinimas psichotraumatologijoje. Klinikinių ir sveikatos psichologų konferencija, Biržtonas, 2019 m. spalio 7 d.

 Vilniaus universitetas

Psichologinės reakcijos į trauminius įvykius

Emocijos: pyktis, kaltė, liūdesys, gėda ir kt.
Mintys: kitų ir savęs kaltinimai, katastrofizavimas, fiksavimasis į traumą, bandymai pamiršti, nuolatiniai apmąstymai, neigimas ir kt.
Elgesys: impulsyvumas, dirglumas, rizikingas elgesys, savęs žalojimas, agresyvumas, vengimas, atsirbojimas, alkoholio vartojimas ir kt.
Fiziologinės: dėmesio sutrikimas, miego sutrikimai, verkimas, drebulys, mieguistumas ir kt.

E. Kazlauskas, P. Želviėnė. Trauminės patirties įvertinimas psichotraumatologijoje. Klinikinių ir sveikatos psichologų konferencija, Biržtonas, 2019 m. spalio 7 d.

Trumpalaikė eklektinė potrauminio streso terapija (BEPP)

BEPP
TRUMPALAIKĖ EKLEKTINĖ
POTRAUMINIO STRESO
TERAPIJA
VAIDOVAS

E. Kazlauskas, P. Želviėnė. Trauminės patirties įvertinimas psichotraumatologijoje. Klinikinių ir sveikatos psichologų konferencija, Biržonas, 2019 m. spalio 7 d.

BEPP Lietuvoje: veiksmingumas

E. Kazlauskas, P. Želviėnė. Trauminės patirties įvertinimas psichotraumatologijoje. Klinikinių ir sveikatos psichologų konferencija, Biržonas, 2019 m. spalio 7 d.

EMDR – nujautrinimo akių judesiais ir perdurbimo terapija (F.Shapiro)

E. Kazlauskas, P. Želviėnė. Trauminės patirties įvertinimas psichotraumatologijoje. Klinikinių ir sveikatos psichologų konferencija, Biržonas, 2019 m. spalio 7 d.

Vilniaus
universitetas

Trauminės patirties įvertinimas psichotraumatologijoje

Kaip kalbėti su klientu apie jo trauminę patirtį?

E. Kazlauskas, P. Želviėnė. Trauminės patirties įvertinimas psichotraumatologijoje.
Klinikinių ir sveikatos psichologų konferencija, Biržtonas, 2019 m. spalio 7 d.

Vilniaus
universitetas

Darbas su asmeniu patyrusiu trauminius įvykius

Pagrindiniai principai:

- Santykio su klientu kūrimas
- Grėsmės įvertinimas ir saugumo užtikrinimas
- Kliento psichologinės būklės įvertinimas ir stabilizavimas
- Būtinai jautrumas ir lankstus požiūris į formalias procedūras

E. Kazlauskas, P. Želviėnė. Trauminės patirties įvertinimas psichotraumatologijoje.
Klinikinių ir sveikatos psichologų konferencija, Biržtonas, 2019 m. spalio 7 d.

Vilniaus
universitetas

Trauminės patirties įvertinimas psichotraumatologijoje

- Sukurti saugų santykį
- Nep pradėti pokalbio nuo traumos
- Kalbėtis ir užduvinti klausimus empatiškai ir nevertinančiai
- Kalbėti paprastai, klausiti tikslių faktų, vengiant profesinių sąvokų
- Psichologo emocijos: reflektuoti savo emocišnes reakcijas į kliento patirtis ir suprasti savo galimybes kalbėti apie kliento traumines patirtis
- Kliento emocijos: pokalbis gali sukelti stiprių jausmų klientui
- Pašaukyti klientą ir jo drąsą kalbėtis apie traumą
- Pratęsti pokalbį apie traumas kitą kartą jei žmogui per sunku kalbėti ir reikia patikslinimų

• Briere, Scott. 2006 / Kazlauskas, 2018

E. Kazlauskas, P. Želviėnė. Trauminės patirties įvertinimas psichotraumatologijoje.
Klinikinių ir sveikatos psichologų konferencija, Biržtonas, 2019 m. spalio 7 d.
